

**Ақтөбе облыстық мәслихатының
Ш Е Ш І М І**

Ақтөбе қаласы

№47

2021 жылғы 17 мамыр

**Ақтөбе облыстық мәслихатының
Регламенті туралы**

Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы №148 «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңының 9-бабына және Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 3 желтоқсандағы №704 «Мәслихаттың үлгі регламентін бекіту туралы» Жарлығына сәйкес, Ақтөбе облыстық мәслихаты **ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:**

1. Қоса беріліп отырған Ақтөбе облыстық мәслихатының Регламенті бекітілсін.
2. Облыстық мәслихаттың 2019 жылғы 1 наурыздағы №397 «Ақтөбе облыстық мәслихатының Регламенті туралы» шешімінің күші жойылды деп танылсын.
3. Осы шешім қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

**Облыстық мәслихаттың
сессия төрағасы**

**Облыстық
мәслихаттың хатшысы**

А. АЙТЖАНОВ

А. НУГМАНОВ

Ақтөбе облыстық мәслихатының РЕГЛАМЕНТІ

1. Жалпы ережелер

1. Ақтөбе облыстық мәслихатының осы регламенті (бұдан әрі – регламент) Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы №148 «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін өзі басқару туралы» Заңының (бұдан әрі - Заң) 9-бабына сәйкес әзірленді және мәслихат сессияларын, оның органдарының отырыстарын өткізу, оларға мәселелер енгізу және қарау, мәслихат органдарын құру және сайлау, олардың қызметі туралы есептерді, халық алдында мәслихаттың атқарған жұмысы және оның тұрақты комиссияларының қызметі туралы есептерді тыңдау, депутаттардың сауалдарын қарау тәртібін, мәслихаттағы депутаттық бірлестіктердің өкілеттіктерін, қызметін ұйымдастыруды, сондай-ақ дауыс беру, аппарат жұмысының тәртібін және басқа да рәсімдік және ұйымдастырушылық мәселелерін белгілейді.

2. Мәслихат (жергілікті өкілді орган) – облыс халқы сайлайтын, халықтың еркін білдіретін және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес оны іске асыру үшін қажетті шараларды айқындайтын және олардың жүзеге асырылуын бақылайтын сайланбалы орган. Мәслихат заңды тұлға құқығын иеленбейді. Мәслихат 33 депутаттан тұрады.

3. Мәслихаттың қызметі Қазақстан Республикасының Конституциясымен, Заңмен және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерімен реттеледі.

2. Мәслихат сессияларын өткізу тәртібі

2.1. Мәслихат сессиялары

4. Мәслихат қызметінің негізгі нысаны сессия болып табылады, онда Қазақстан Республикасының заңдары бойынша оның құзыретіне жатқызылған мәселелер шешіледі.

Егер мәслихаттың сессиясына мәслихат депутаттарының жалпы санының кемінде үштен екісі қатысса, ол заңды. Сессия жалпы отырыс нысанында өткізіледі.

Мәслихаттың шешімі бойынша сессия жұмысында мәслихат белгілеген мерзімге, бірақ күнтізбелік он бес күннен аспайтын үзіліс жариялануы мүмкін. Сессияның ұзақтығын мәслихат айқындайды.

Мәслихаттың әрбір отырысының алдында қатысып отырған депутаттарды тіркеу жүргізіледі, оның нәтижесін сессияның төрағасы отырыс басталардан бұрын жария етеді.

Мәслихаттың сессиясы, әдетте, ашық сипатта болады. Егер бұған қатысып отырған депутаттардың жалпы санының көпшілігі дауыс берсе, жабық сессияларды өткізуге мәслихат сессиясы төрағасының немесе мәслихат сессиясына қатысып отырған депутаттар санының үштен бір бөлігінің ұсынысы бойынша жол беріледі.

5. Жаңадан сайланған Ақтөбе облыстық мәслихатының бірінші сессиясын депутаттардың осы мәслихат үшін белгіленген санының кемінде төрттен үш бөлігі болған кезде, мәслихат депутаттары тіркелген күннен бастап отыз күндік мерзімнен кешіктірмей тиісті облыстық аумақтық сайлау комиссиясының төрағасы шақырады.

6. Мәслихаттың бірінші сессиясын сайлау комиссиясының төрағасы ашады және оны мәслихат сессиясының төрағасы сайланғанға дейін жүргізеді. Сайлау комиссиясының төрағасы депутаттарға сессия төрағасының кандидатурасын енгізуді ұсынады, ол бойынша ашық дауыс беру жүргізіледі. Депутаттардың жалпы санының көпшілік даусын жинаған кандидат сайланған болып есептеледі.

7. Мәслихаттың кезекті сессиясы жылына төрт реттен жиі шақырылмайды және оны мәслихат сессиясының төрағасы жүргізеді.

8. Мәслихаттың кезектен тыс сессиясын осы мәслихатқа сайланған депутаттар санының кемінде үштен бірінің, сондай-ақ әкімнің ұсынысы бойынша мәслихат сессиясының төрағасы шақырады және жүргізеді.

Кезектен тыс сессия оны өткізу туралы шешім қабылданған күннен бастап бес күндік мерзімнен кешіктірілмей шақырылады. Кезектен тыс сессияда оны шақыруға негіз болған мәселелер ғана қаралады.

9. Мәслихаттың хатшысы мәслихат сессиясын шақыру уақыты мен оның өткізілетін орны, сондай-ақ сессияның қарауына енгізілетін мәселелер туралы депутаттарға, халыққа және әкімге сессияға кемінде он күн қалғанда, ал кезектен тыс сессия шақырылған жағдайда, кемінде үш күн бұрын хабарлайды.

Мәслихат хатшысы сессияның қарауына енгізілетін мәселелер бойынша қажетті материалдарды депутаттарға және әкімге сессияға кемінде бес күн қалғанда, ал кезектен тыс сессия шақырылған жағдайда, кемінде үш күн бұрын табыс етеді.

10. Регламентте белгіленген тәртіппен мәслихат сессияларын, мәслихаттың тұрақты комиссияларының және өзге де органдарының отырыстарын өткізу кезеңінде депутат қызметтік міндеттерін орындаудан босатылады, оған жергілікті бюджеттің қаражаты есебінен негізгі жұмыс орны бойынша орташа жалақысы, бірақ көрсетілген қызметте бір жылға дейінгі жұмыс өтілі бар облыс әкімі аппараты басшысының жалақысынан аспайтын мөлшерде және жол жүру уақыты ескеріліп, мәслихаттың сессиялары, тұрақты комиссиялары мен өзге де органдарының отырыстары өтетін мерзімдегі іссапар шығыстары өтеледі.

11. Сессияның күн тәртібін мәслихат жұмысының перспективалы жоспарының, мәслихат хатшысы, мәслихаттың тұрақты комиссиялары мен

өзге де органдары, депутаттар топтары мен депутаттар, тиісті аумақтың әкімі ұсынған мәселелердің негізінде сессияның төрағасы қалыптастырады.

Сессияның күн тәртібіне ұсыныстарды сессияның төрағасына жергілікті қоғамдастықтың жиналыстары, қоғамдық ұйымдар ұсынуы мүмкін.

Сессияның күн тәртібін талқылау барысында ол толықтырылуы және өзгертілуі мүмкін. Сессияның күн тәртібін бекіту туралы мәслихат шешім қабылдайды.

Күн тәртібі бойынша дауыс беру әрбір мәселе бойынша жеке өткізіледі. Егер мәселеге мәслихат депутаттарының көпшілігі дауыс берсе, ол күн тәртібіне енгізілді деп есептеледі.

12. Сессияға енгізілетін мәселелерді сапалы дайындау үшін, сессия төрағасы бекітетін, сессияға дайындық жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеуді мәслихат хатшысы уақтылы ұйымдастырады.

13. Мәслихаттың қарауына жататын мәселелер бойынша, сессияларға қала мен аудандар мәслихаттарының хатшылары, Қазақстан Республикасы Парламентінің депутаттары, облыстың, тиісті аумақтың қалалары мен аудандарының әкімдері, жұмысы туралы ақпарат сессияда қаралатын ұйымдардың басшылары мен өзге де лауазымды адамдары шақырылады. Сессияларға сессия төрағасының шақыруымен бұқаралық ақпарат құралдары, мемлекеттік органдар мен қоғамдық ұйымдар өкілдерінің қатысуына жол беріледі.

14. Мәслихаттың отырысына шақырылған адамдар үшін мәжіліс залында арнайы орындар бөлінеді. Шақырылған адамдардың мәслихат сессиясының жұмысына араласуына, мәслихат сессиясының шешімдерін қолдайтынын немесе қолдамайтынын білдіруіне жол берілмейді.

Шақырылған адам тәртіпті өрескел бұзған жағдайда, сессия төрағасының шешімі немесе сессияға қатысып отырған депутаттардың көпшілігінің талабы бойынша мәжіліс залынан шығарылуы мүмкін.

15. Мәслихаттың отырыстары мәслихат айқындаған уақытта өткізіледі.

Сессия төрағасы өз бастамасы бойынша немесе депутаттардың дәлелді ұсыныстары бойынша үзілістер жариялай алады. Жалпы отырыстың соңында депутаттарға қысқа мәлімдемелер немесе хабарламалар жасау үшін уақыт беріледі, олар бойынша жарыссөз ашылмайды.

16. Мәслихат отырыстарында баяндамалар, қосымша баяндамалар, жарыссөзде сөйлеу үшін және отырыстарды өткізу тәртібі бойынша, кандидатураларды талқылау, дауыс беру, анықтамалар мен сұрақтар үшін сөз сөйлеу регламентін мәслихат айқындайды. Баяндамашылар мен қосымша баяндамашыларға сұрақтарға жауап беру үшін уақыт бөлінеді. Егер сөз сөйлеуші бөлінген уақыттан асып кетсе, сессия төрағасы оның сөзін тоқтатады немесе отырысқа қатысып отырған депутаттардың көпшілігінің келісімімен сөз сөйлеу уақытын ұзартады.

Мәслихат депутаты бір мәселе бойынша екі реттен артық сөйлей алмайды. Жарыссөздердегі депутаттық сауалдар, түсіндірме және сұрақтарға

жауап беру үшін сөйлеу сөз сөйлеу деп есептелмейді. Сөйлеу құқығын басқа депутатқа беруге жол берілмейді.

Жарыссөз сессияға қатысып отырған депутаттардың көпшілігінің ашық дауыс беруімен тоқтатылады. Жарыссөзді тоқтату туралы мәселе қойылған кезде, сессия төрағасы сөз сөйлеуге жазылған және сөйлеген депутаттардың саны туралы хабарлайды, кімнің сөз алуды талап ететіндігін анықтайды.

17. Отырысты өткізу тәртібі бойынша сөз депутатқа сөз сөйлеп тұрған адамның сөзі аяқталған соң кезектен тыс беріледі. Сессия төрағасы анықтама, депутаттық сауал, сұраққа жауап және талқыланып отырған мәселе бойынша түсіндірме беру үшін кезектен тыс сөз бере алады.

Баяндамашыларға сұрақтар жазбаша немесе ауызша түрде беріледі. Жазбаша сұрақтар сессия төрағасына беріледі және мәслихат отырысында жария етіледі.

2.2. Мәслихат актілерін қабылдау тәртібі

18. Егер заңда өзгеше белгіленбесе, мәслихат өз құзыретінің мәселелері бойынша мәслихат депутаттарының жалпы санының көпшілік дауысымен шешімдер қабылдайды.

19. Шешімдердің жобалары сессия төрағасына немесе мәслихат хатшысына беріледі.

Сессияның төрағасы немесе мәслихаттың хатшысы қарауға қабылданған шешімдердің жобаларын барлық қажетті материалдарымен бірге тұрақты комиссияларға қарау және ұсыныстар дайындау үшін жолдайды. Бір мезгілде тұрақты комиссиялардың біріне мәслихат актісінің жобасы бойынша қорытынды, сессияға қосымша баяндама дайындау, қосымша ақпарат жинау және талдау жүргізу жүктелуі мүмкін.

Шешімдердің жобаларымен жұмыс істеу және басқа да мәселелерді дайындау үшін тұрақты комиссиялар жұмыс топтарын құра алады. Қажет болған жағдайда жұмыс тобының құрамына басқа тұрақты комиссиялардың депутаттары тартылуы мүмкін. Жұмыс тобының жұмысына кез келген депутат қатыса алады.

Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда, тиісті атқарушы органның ұсынымы бойынша мәслихат онымен бірлескен шешім қабылдайды.

20. Мәслихаттың нормативтік құқықтық шешімдері Әділет министрлігінің аумақтық органдарында мемлекеттік тіркелуге және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жариялануға тиіс.

21. Шешімдердің баламалы жобаларын мәслихат және оның органдары негізгі жобамен бірге қарайды. Сессияға мәселе дайындауға қатысушы тұрақты комиссиялар арасында келіспеушіліктер болған жағдайда, комиссиялардың төрағалары және сессия төрағасы оларды жою бойынша шаралар қабылдайды, қалған келіспеушіліктер мәслихаттың назарына жеткізіледі.

22. Сессияда мәселені қараған кезде баяндама, қажет болған жағдайда, тұрақты комиссиялардың, жұмыс топтары мен уақытша комиссиялардың қосымша баяндамалары тыңдалады.

Комиссияның баяндамасында жобаға енгізілген және қайтарылған ұсыныстар көрсетіледі, түзетулерді қабылдаудың немесе қайтарудың себептері дәлелденеді.

Қосымша баяндаманың ережелерімен немесе шешімнің жобасы бойынша қорытындылармен келіспейтін тұрақты комиссиялар, комиссиялардың және жұмыс топтарының жекелеген мүшелері өз пікірлерін қаралатын мәселе бойынша жалпы жарыссөз басталғанға дейін баяндай алады.

23. Шешімнің жобасын талқылау тармақтар бойынша жүргізіледі. Жобаларға түзетулер ұсынылып отырған өзгерістер немесе толықтырулар нақты тұжырымдалып, олардың шешім жобасының мәтініндегі орны көрсетіліп, жазбаша түрде беріледі. Осы талаптарды қанағаттандырмайтын түзетулер қарауға қабылданбайды.

24. Мәслихат сессиясы күн тәртібінің әрбір мәселесі бойынша шешім қабылдайды. Бір мәселе бойынша шешімдердің бірнеше нұсқасы енгізілген жағдайда, олардың әрқайсысы сессияға қатысып отырған депутаттарға беріледі.

Мәслихаттың уақытша комиссиясы болып табылатын редакциялық комиссия шешімдердің ұсынылған нұсқаларын қабылдау немесе кері қайтару туралы өзінің пікірін жеткізеді және дәлелдейді.

Шешімдердің енгізілген барлық жобалары дауысқа салынады. Жобалардың бірі негізге алынғаннан кейін депутаттар оған түзетулер қабылдау рәсіміне кіріседі.

25. Мәслихат шешімінің жобасына түзетулер болған жағдайда, дауыс беру мынадай ретпен жүзеге асыралады:

1) мәслихат шешімінің ұсынылған (пысықталған) жобасы негізге алынады, ол кері қайтарылған жағдайда, түзетулер бойынша одан әрі дауыс беру тоқтатылады;

2) негізге алынған жобаға кірмеген барлық түзетулер кезек бойынша дауысқа салынады;

3) сессия шешімі қабылданған түзетулерді ескере отырып, тұтастай дауысқа салынады. Шешімдердің қабылданбаған жобалары және оларға түзетулер бойынша ағымдағы сессияда қайта дауыс беруге жол берілмейді.

26. Түзетулер жеке-жеке дауысқа салынады, оларға дауыс берудің ретін төрағалық етуші айқындайды. Өзара қарама-қайшы келетін түзетулер бойынша дауыс беру алдында соңғысын төрағалық етуші оқиды. Түзету авторларының олардың мәні бойынша түсінік беріп немесе оларды талқылаудан алып тастау туралы ұсыныспен сөз сөйлеуіне жол беріледі.

Мәслихат шешімдеріне өзгерістер оларды қабылдау үшін белгіленген тәртіппен енгізіледі.

Сессиялардың хаттамалары сессиядан кейін бір айдан кешіктірілмей басылып, заңнамада белгіленген тәртіппен сақталады.

27. Жоспарлардың, аумақтарды әлеуметтік-экономикалық дамыту бағдарламаларының, олардың орындалуы туралы есептердің, аумақты басқару схемаларының жобалары және мәслихат сессиясының қарауына шығарылатын басқа да мәселелер, сондай-ақ олар бойынша шешімдердің тиістілігіне қарай келісу бұрыштамалары қойылған, барлық қажетті материалдары қоса берілген қазақ және орыс тілдеріндегі жобалары мәслихатқа кезекті сессияға дейін үш апта бұрын мәслихаттың тұрақты комиссияларының қарауына енгізіледі.

28. Тиісті облыс бюджетінің жобасы мәслихаттың тұрақты комиссияларында қаралады. Мәслихаттың хатшысы бюджеттің жобасын қарау жөніндегі депутаттық уақытша жұмыс тобын құрады, оның құрамына мәслихат аппаратының қызметкерлері, жергілікті атқарушы органдардың өкілдері қосылуы мүмкін.

Тұрақты комиссиялар уақытша жұмыс тобының пікірін ескере отырып, тиісті негіздемелермен және есептермен тиісті аумақ бюджетінің жобасы бойынша ұсыныстар әзірлейді және оларды ұсыныстарды жинау мен тиісті аумақ бюджетінің жобасы бойынша қорытынды әзірлеуді жүзеге асыратын бейінді тұрақты комиссияға жібереді.

Бюджеттік жоспарлау жөніндегі жергілікті уәкілетті орган сессия басталуынан кемінде екі апта бұрын сессия төрағасына, мәслихаттың хатшысына барлық қажетті материалдармен бірге бюджет туралы шешім жобасының түпкілікті нұсқасын ұсынады.

Облыстық бюджет Қазақстан Республикасының Президенті Республикалық бюджет туралы заңға қол қойғаннан кейін екі апта мерзімнен кешіктірмей тиісті мәслихаттың сессиясында бекітіледі.

29. Мәслихаттың кезекті сессиясына тиісті жылға арналған жергілікті бюджетті нақтылауға қатысты жоспардан тыс мәселелер енгізілген жағдайда, материалдарды ұсыну бюджеттік заңнамада көзделген мерзімдерде жүзеге асырылады.

30. Тиісті аумақтың бюджеті нақтыланған кезде, мәслихаттың кезектен тыс сессиясында оны шақыру туралы шешім қабылданған күннен бастап екі күн ішінде тұрақты (уақытша) комиссияларда бюджет жобасын қарау бойынша жұмыстар жүргізіледі.

3. Есептерді тыңдау тәртібі

31. Мәслихат тиісті аумақ әкімінің есептерін тыңдау жолымен тиісті жергілікті бюджеттің, аумақтарды дамыту бағдарламаларының орындалуын бақылауды жүзеге асырады.

32. Мәслихат «Әкімдердің мәслихаттар алдында есеп беруін өткізу туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 18 қаңтардағы №19 Жарлығына сәйкес сессияда тиісті аумақ әкімінің есебін тыңдайды.

Әкімнің (оның міндетін атқарушы адамның) өзіне жүктелген функциялар мен міндеттерді орындауы туралы есебі және ол бойынша

шешімнің жобасы тиісті сессиядан үш апта бұрын мәслихаттың тұрақты комиссияларының қарауына енгізіледі.

Әкім ұсынған аумақтарды дамыту жоспарларының, экономикалық және әлеуметтік бағдарламаларының орындалуы, жергілікті бюджеттің атқарылуы туралы есептерді мәслихаттың екі рет бекітпеуі Заңның 24-бабына сәйкес әкімге сенімсіздік білдіру туралы мәслихаттың мәселе қарауы үшін негіз болып табылады.

33. Мәслихат сессия төрағасының және мәслихат хатшысының, тұрақты комиссиялар төрағаларының және мәслихаттың өзге органдарының есебін тыңдайды.

Мәслихат хатшысы жылына кемінде бір рет мәслихаттың кезекті сессияларында мәслихаттың қызметін ұйымдастыру бойынша атқарылған жұмыс, депутаттардың сауалдары мен депутаттық өтініштердің қаралу барысы, сайлаушылардың өтініштері және олар бойынша қабылданған шаралар, мәслихаттың жергілікті өзін өзі басқарудың өзге де органдарымен өзара іс-қимыл жасауы, мәслихат аппаратының қызметі туралы есеп береді.

Мәслихат сессиясының, мәслихаттың тұрақты комиссияларының және өзге де органдарының төрағалары жылына кемінде бір рет мәслихаттың кезекті сессияларында жүктелген функциялар мен өкілеттіктердің орындалуы туралы есеп береді.

34. Облыстың тексеру комиссиясының бюджеттің атқарылуы туралы есебін мәслихат жыл сайын қарайды.

35. Мәслихат жылына кемінде бір рет халық алдында мәслихаттың атқарған жұмысы, оның тұрақты комиссияларының қызметі туралы есеп береді.

4. Депутаттардың сауалдарын қарау тәртібі

36. Мәслихат депутаты мәслихат құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша ресми жазбаша сауалмен әкімге, тиісті аумақтық сайлау комиссиясының төрағасы мен мүшесіне, прокурорға және орталық мемлекеттік органдардың аумақтық бөлімшелерінің, жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын атқарушы органдардың лауазымды адамдарына жүгінеді.

Прокурорға жолданған сауал қылмыстық қудалау функцияларын жүзеге асыруға байланысты мәселелерге қатысты бола алмайды.

37. Депутаттық сауал жазбаша түрде ресми бланкіні пайдалана отырып енгізіледі және мәслихаттың жалпы отырысында күн тәртібіне енгізілген мәселелер қаралып болғаннан кейін жария етуге жатады.

Депутаттарға шығыс хат-хабарды тіркеу журналындағы жазбаға сәйкес шығыс нөмірі бар облыстық мәслихат аппаратынан ресми бланкілер алу қажет. Депутаттық сауалдың көшірмесі облыстық мәслихат аппаратында болуы тиіс.

Сауалды жария ету үшін бес минут шегінде уақыт беріледі. Белгіленген уақыттан асып кеткен жағдайда сессия төрағасы сөйлеушінің микрофонын сөндіреді.

38. Депутат сауалында өзі сауал жолдаған нақты лауазымды адамды және күтетін жауабының нысанын (ауызша немесе жазбаша) көрсетуге міндетті.

Депутаттық сауалды депутат сессия басталғанға дейін 2 (екі) жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынады және сессия төрағасына, мәслихат хатшысына беріледі және сессияның күн тәртібіне енгізілген жағдайда сессияның жалпы отырысында қаралады. Сауалдар сессияның хаттамасына тіркеледі.

Мәслихаттың аппараты сауал жария етілген кезден бастап үш күн мерзім ішінде оны тиісті мемлекеттік органның лауазымды адамына жібереді және сауалдың көшірмесін оған қол қойған депутатқа немесе депутаттарға ұсынады.

39. Сауалдарды енгізген депутаттар сессияның күн тәртібі бекітілгенге дейін оларды кері қайтарып ала алады. Күн тәртібі бекітілгеннен кейін сауалды қараудан алып тастау мәслихаттың шешімі бойынша жүзеге асырылады.

40. Депутаттық сауалға жауап бір айдан кешіктірілмейтін мерзімде жазбаша нысанда берілуі тиіс.

Депутат сауалға берілген жауап бойынша өз пікірін білдіруге құқылы.

Депутаттық сауал және жауап, егер ол мәслихат шешімімен белгіленсе, бұқаралық ақпарат құралдарында жариялануы мүмкін.

5. Мәслихаттың лауазымды адамдары, тұрақты комиссиялары және өзге де органдары, мәслихаттың депутаттық бірлестіктері

5.1. Мәслихат сессиясының төрағасы

41. Мәслихаттың кезекті сессиясының төрағасы мәслихаттың алдыңғы сессиясында оның депутаттарының арасынан ашық дауыспен сайланады.

Кандидатураларды енгізгеннен кейін мәслихат депутаттары ашық дауыс беруді жүргізеді.

Егер кандидатқа депутаттардың жалпы санының көпшілігі дауыс берсе, ол сайланды деп есептеледі.

Мәслихат депутаты күнтізбелік бір жыл ішінде мәслихат сессиясының төрағасы болып екі реттен артық сайлана алмайды.

Сессияның төрағасы болмаған жағдайда оның өкілеттігін мәслихат хатшысы жүзеге асырады.

42. Мәслихат сессиясының төрағасы:

1) мәслихат сессиясын шақыру туралы шешім қабылдайды;
2) мәслихат сессиясын дайындауға басшылық жасауды жүзеге асырады, сессияның күн тәртібін қалыптастырады;

3) мәслихат сессиясының отырыстарын жүргізеді, мәслихат регламентінің сақталуын қамтамасыз етеді;

4) мәслихаттың сессиясында қабылданған немесе бекітілген мәслихат шешімдеріне, хаттамаларға, өзге де құжаттарға қол қояды.

Мәслихат сессиясының төрағасы өз функцияларын басқа жұмыстан босатылмаған негізде жүзеге асырады.

43. Егер мәслихат сессиясында дауыс беру кезінде депутаттардың дауысы тең бөлінген жағдайда, мәслихат сессиясының төрағасы шешуші дауыс құқығын пайдаланады.

5.2. Мәслихат хатшысы

44. Бірінші сессияда мәслихат депутаттар арасынан мәслихаттың хатшысын сайлайды, ол тұрақты негізде жұмыс істейтін және мәслихатқа есеп беретін лауазымды адам болып табылады. Мәслихат хатшысы мәслихат өкілеттігінің мерзіміне сайланады.

Мәслихат хатшысы өкілеттіктерін Заңға және осы регламентке сәйкес жүзеге асырады.

45. Мәслихат хатшысының лауазымына кандидатураларды мәслихаттың депутаттары мәслихаттың сессиясында ұсынады. Ұсынылатын кандидатуралардың санына шек қойылмайды. Кандидаттар өздерінің алдағы қызметінің үлгі бағдарламаларымен таныстырады. Егер ашық немесе жасырын дауыс беру нәтижесінде мәслихат депутаттарының жалпы санының көпшілік даусын алса, кандидат мәслихаттың хатшысы лауазымына сайланды деп есептеледі.

Егер мәслихат хатшысының лауазымына екіден көп кандидат ұсынылған болса және олардың бірде-бірі сайлану үшін талап етілетін дауыс санын ала алмаса, неғұрлым көп дауыс алған екі кандидатура бойынша қайтадан дауыс беру жүргізіледі.

Егер қайтадан дауыс беру кезінде осы кандидаттардың бірде-бірі депутаттардың жалпы санының жартысынан астам даусын ала алмаса, қайтадан сайлау өткізіледі.

46. Мәслихат хатшысының мәслихаттың тұрақты комиссияларының құрамына кіруге құқығы жоқ. Мәслихат хатшысының өкілеттіктері мерзімінен бұрын тоқтатылған жағдайда, жаңа хатшыны сайлау Заңда және осы регламентте белгіленген тәртіппен өткізіледі.

5.3. Мәслихаттың тұрақты және уақытша комиссиялары

47. Мәслихат өз өкілеттігінің мерзіміне бірінші сессияда депутаттар қатарынан мәслихаттың қарауына жататын мәселелерді алдын ала қарау және дайындау, оның шешімдерін жүзеге асыруға ықпал ету, өз құзыреті шегінде бақылау функцияларын жүзеге асыру үшін тұрақты комиссиялар құрады. Тұрақты комиссиялардың төрағалары мен мүшелерін депутаттар арасынан ашық дауыс беру арқылы мәслихат сайлайды.

Әрбір тұрақты комиссияның тізбесі, саны және құрамы жеке-жеке дауысқа салынады. Олардың сандық және дербес құрамы сессия төрағасының, мәслихат хатшысының ұсынысы бойынша айқындалады.

Тұрақты комиссиялардың саны жетіден аспауға тиіс.

Мәслихаттардың тұрақты комиссиялары төрағаларының кандидатуралары тұрақты комиссиялардың отырыстарына шығарылады. Кандидатуралардың санына шек қойылмайды. Мәслихат отырысында төрағалардың кандидатураларын талқылау әр комиссия бойынша жеке-жеке өткізіледі.

Тұрақты комиссиялар жұмыс топтарын құра алады.

48. Тұрақты комиссиялардың қызметін ұйымдастыру, функциялары мен өкілеттіктері Заңмен айқындалады.

49. Мәслихаттың қарауына жатқызылған жекелеген мәселелерді сессияларда қарауға дайындау мақсатында мәслихат не мәслихаттың хатшысы уақытша комиссиялар құруға құқылы. Уақытша комиссиялардың құрамын, міндеттерін, өкілеттік мерзімдері мен құқықтарын оны құрған кезде мәслихат не мәслихаттың хатшысы айқындайды.

50. Тұрақты комиссиялар өз бастамасы немесе мәслихат шешімі бойынша көпшілік тыңдаулар өткізе алады.

Көпшілік тыңдаулар депутаттардың, атқарушы органдар, жергілікті өзін өзі басқару органдары, ұйымдар, бұқаралық ақпарат құралдары өкілдерінің, азаматтардың қатысуымен осы комиссиялардың кеңейтілген отырыстары нысанында тұрақты комиссиялардың қарауына жатқызылған өте маңызды және қоғамдық маңызы бар мәселелерді талқылау мақсатында өткізіледі.

Көпшілік тыңдаулар өткізу үшін депутаттар қатарынан жұмыс тобы құрылады. Тыңдауларды дайындау үшін өзге мемлекеттік органдар мен ұйымдардың мамандары жұмылдырылуы мүмкін.

Тұрақты комиссия алда болатын көпшілік тыңдаулардың тақырыбын бұқаралық ақпарат құралдары арқылы халықтың назарына жеткізеді.

Көпшілік тыңдауларға тұрақты комиссия мүдделі мемлекеттік органдардың, жұртшылықтың, бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдерін шақырады. Көпшілік тыңдауларда мәслихаттың басқа тұрақты комиссияларының депутаттары қатыса алады.

51. Қаралатын мәселелер «Мемлекеттік құпиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мемлекеттік немесе қызметтік құпияға жатқызылған жағдайларды қоспағанда, тұрақты комиссиялардың отырыстары, әдетте, ашық болады.

Тұрақты комиссиялардың отырыстары қажеттілігіне қарай шақырылады және егер отырысқа олардың құрамына кіретін депутаттардың жалпы санының жартысынан астамы қатысса, заңды болып есептеледі.

Тұрақты комиссияның қаулысы комиссия мүшелерінің жалпы санының көпшілік дауысымен қабылданады.

Егер комиссияның отырысында дауыс беру кезінде депутаттардың дауысы тең бөлінген жағдайда, тұрақты комиссияның төрағасы шешуші дауыс құқығын пайдаланады.

Тұрақты комиссияның қаулысы мен отырыстың хаттамасына оның төрағасы қол қояды, ал бірнеше тұрақты комиссияның бірлескен отырысы өткізілген жағдайда, тиісті комиссиялардың төрағалары қол қояды.

5.4. Мәслихаттың редакциялық және есеп комиссиялары

52. Мәслихат ашық дауыс беру арқылы депутаттар қатарынан құрамы тақ санды құрайтын есеп және редакциялық комиссияларын сайлайды. Есеп және редакциялық комиссияларының құрамына мәслихат аппаратының және басқа мемлекеттік ұйымдардың қызметкерлері енгізілуі мүмкін.

53. Редакциялық комиссияның құрамы қаралатын мәселенің ерекшелігі, комиссия мүшелерінің мамандықтары, біліктіліктері мен жұмыс тәжірибелері ескеріле отырып қалыптастырылады.

Редакциялық комиссия кезекті сессияға да сайлануы мүмкін.

54. Ашық дауыс беру өткізілгенде есеп комиссиясы дауыс беру және оның қорытындысын шығару процесін ұйымдастырады.

Есеп комиссиясы өз құрамынан төраға мен комиссия хатшысын сайлайды, оның шешімдері ашық дауыс беру арқылы көпшілік дауыспен қабылданады.

Ашық дауыс беру басталмас бұрын сессия төрағасы дауысқа түскен ұсыныстардың санын көрсетеді, олардың мазмұнын оқиды.

Жасырын дауыс берудің уақыты мен орнын, оны өткізудің тәртібін есеп комиссиясы мәслихат регламентінің негізінде белгілейді және есеп комиссиясының төрағасы хабарлайды. Бюллетеньдер беру тікелей дауыс беру алдында жүргізіледі, олар есеп комиссиясы белгілеген нысанда оның бақылауымен, отырысқа қатысып отырған депутаттардың санына тең мөлшерде жасалады және есеп комиссиясының төрағасы қол қояды. Белгіленген нысанға сәйкес келмейтін бюллетеньдер санақта есепке алынбайды.

5.5. Мәслихаттардағы депутаттық бірлестіктер

55. Мәслихат депутаттары саяси партиялардың фракциялары және өзге де қоғамдық бірлестіктер, депутаттық топтар түрінде депутаттық бірлестіктер құра алады. Мәслихат хатшысы депутаттық бірлестіктерге кірмейді. Депутаттың тек бір ғана депутаттық фракцияда болуға құқығы бар.

56. Депутаттық фракциялар мен топтарды тіркеу мәслихат сессиясында жүзеге асырылады, келіп тіркелу тәртібімен жүргізіледі және тек ақпараттық сипатта болады.

57. Депутаттық бірлестіктердің мүшелері:

1) мәслихаттың күн тәртібі, талқыланатын мәселелерді қарау тәртібі және олардың мәні бойынша ескертулер мен ұсыныстар енгізуі;

2) мәслихат сайлайтын немесе тағайындайтын лауазымды адамдардың кандидатуралары бойынша пікірлерін айтуы;

3) мәслихат шешімдерінің жобаларына түзетулер ұсынуы;

4) депутаттық бірлестіктің қызметі үшін қажетті материалдар мен құжаттарды сұратуы мүмкін.

58. Саяси партияның фракциясы өз қызметінде саяси партияның басшы органдарымен өзара іс-қимыл жасайды, сондай-ақ саяси партияның қоғамдық қабылдау бөлмесінің жұмысына қатысады. Фракция мәслихаттың кемінде бес депутатын біріктіруге тиіс. Депутаттық топтың құрамында мәслихаттың кемінде бес депутаты болуға тиіс.

6. Ақтөбе облыстық аумақтық сайлау комиссиясын қалыптастыру және сайлау тәртібі

59. Ақтөбе облыстық аумақтық сайлау комиссиясын (бұдан әрі – сайлау комиссиясы) қалыптастыру және сайлау тәртібі, саяси партиялардың ұсынысы бойынша, ал олар болмаған жағдайда өзге де қоғамдық бірлестіктердің және жоғары тұрған сайлау комиссиялардың ұсыныстары бойынша облыстық мәслихат пен жүзеге асырылады.

Сайлау комиссиясын қалыптастыру үшін мәслихат хатшысы депутаттардан және аппарат қызметкерлерінің арасынан, саяси партиялардан және басқа да қоғамдық бірлестіктерден, олардың құрылымдық бөлімшелерінен құрылатын сайлау комиссиясының құрамына ұсынылған кандидатуралар туралы келіп түскен ұсыныстарды жинаумен айналысатын Жұмыс тобын (бұдан әрі – Жұмыс тобы) құрады.

Әрбір саяси партия (қоғамдық бірлестік) сайлау комиссиясының құрамына бір кандидатура ұсынуға құқылы. Саяси партия сайлау комиссиясының құрамына оның мүшесі болып табылмайтын кандидатураларды ұсынуға құқылы.

Сайлау комиссиясы мүшелерінің санынан (жетіден артық) асатын ұсыныстар түскен жағдайда, сайлау комиссиясын сайлау бойынша дауыс беру өткізіледі.

Жұмыс тобы әрбір депутат үшін, саяси партия (қоғамдық бірлестік) көрсетіле отыра ұсынылған кандидатура енгізілген дауыс беру бюллетенің дайындайды. Кандидатуралар бюллетеньге түскен ұсыныстардың кезегі тәртібімен енгізіледі.

Көп дауыс санын алған кандидатура сайланған болып саналады.

Дауыс берудің нәтижелерін мәслихаттың сессиясы барысында депутаттардың арасынан құрылған, Есеп комиссиясының төрағасы жариялайды. Есеп комиссиясы құрамының саны және төрағасы сессияның өзімен анықталады.

Сайлау комиссиясының төрағасы, орынбасары және хатшысы, мәслихат айқындаған адам жаңа құрам қалыптастырылғаннан кейін жеті күн мерзімінен кешіктірмей шақыратын отырыста сайланады.

Сайлау комиссияларының құрамы бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланады.

7. Депутаттық этика

60. Облыстық мәслихат депутаты өз қызметінде Қазақстан Республикасы Конституциясының, «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасы Заңының және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік-құқықтық актілерінің нормаларын, сондай-ақ осы Регламентті басшылыққа алады.

61. Облыстық мәслихат депутаты мәслихат сессияларының жұмысына, тұрақты комиссиялардың және құрамына өзі сайланған өзге де органдардың отырыстарына қатысуға міндетті.

Дәлелді себеппен (науқастануы, іссапар, демалыс, отбасылық жағдайлар және т.б.) қатысу мүмкін болмаған жағдайда депутат кемінде екі күн бұрын өзінің болмау себебін көрсете отырып, бұл туралы облыстық мәслихат сессиясының хатшысы мен төрағасына (тұрақты комиссиялар мен өзге де органдарға) ескертуге тиіс.

62. Облыстық мәслихат депутаттарының тең жағдайы, тең құқықтары мен міндеттері бар.

63. Облыстық мәслихат депутаты облыстық мәслихаттың мәжіліс залында тәртіпті сақтауға, белгіленген жұмыс тәртібін сақтауға, облыстық мәслихат сессиясының (тұрақты комиссиялары мен өзге де органдарының) төрағасына және отырысқа қатысушылардың барлығына құрмет көрсетуге, облыстық мәслихат депутаттары арасында жанжал тудыруға не келіспеушіліктің туындауына ықпал ететін іс-әрекеттерден, өтініштер мен іс-әрекеттерден аулақ болуға тиіс.

64. Облыстық мәслихат депутаттарына мәслихат сессияларын, комиссиялар мен жұмыс топтарын өткізу кезінде ұялы телефон мен смартфондарды пайдаланбау ұсынылады.

65. Облыстық мәслихат депутаттарының облыстық мәслихат отырысын тоқтатуға ықпал ететін жеке және (немесе) ұжымдық іс-әрекеттеріне, сессия төрағасының сөз сөйлеуіне, күн тәртібі бойынша емес және күн тәртібіндегі мәселенің мәні бойынша емес сөз сөйлеуіне, айқайлауына, репликаларына, сөз сөйлеушілерді үзуіне және отырысты өткізу тәртібінің өзге де бұзылуына жол берілмейді.

Облыстық мәслихаттың отырысында талқыланатын қандай да бір мәселені шешуге қаржылық және (немесе) жеке мүдделілік болған жағдайда, облыстық мәслихаттың депутаты бұл туралы дереу сессия хатшысына және төрағасына хабарлауға және осы мәселені талқылаудан және шешім қабылдау кезінде кейіннен дауыс беруге қатысудан қалыс қалуға тиіс.

66. Облыстық мәслихат депутатының өз сөзінде депутаттар мен басқа да адамдардың ар-намысы мен қадір-қасиетіне нұқсан келтіретін дөрекі, қорлайтын сөздер айтуға, кімнің болса да атына негізсіз айып тағуға,

қорқыту, бопсалау және күш қолдану сипатындағы өзге де әрекеттерді қолдануға, заңсыз әрекеттерге, ұлттық және діни алауыздыққа шақыруға, көрінеу жалған ақпаратты пайдалануға құқығы жоқ.

67. Облыстық мәслихаттың депутаты:

1) шығу тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мүліктік жағдайына, жынысына, нәсіліне, ұлтына, тіліне, дінге көзқарасына, нанымына, тұрғылықты жеріне немесе кез келген өзге жағдаяттарға қарамастан, облыстық мәслихаттың басқа депутаттарына және сессиялардың, облыстық мәслихаттың тұрақты комиссиялары мен оның жұмыс органдарының жұмысына қатысатын барлық басқа да адамдарға, облыстық мәслихат аппаратының қызметкерлеріне құрметпен қарауға тиіс;

2) депутаттық өкілеттігін жүзеге асыру кезінде басқа да депутаттардың, азаматтардың, лауазымды адамдар мен өзі өзара қарым-қатынасқа түсетін ұйымдар өкілдерінің өз қадір-қасиетін сақтауға және қадір-қасиетін құрметтеуге, әдептілік пен ықылас білдіруге тиіс;

3) облыстық мәслихат сессияларының, тұрақты комиссияларының және құрамына өзі сайланған өзге де органдардың (жұмыс топтарының) отырыстарында тілектестік және өзара қолдау атмосферасын құруға жәрдемдесуге тиіс;

4) шешім қабылдар алдында басқа депутаттардың жан-жақты ұстанымдары мен сайлаушылардың мүдделерін ескеруі тиіс;

5) облыстық мәслихат сессиясының, тұрақты комиссиялардың және құрамына өзі сайланған өзге де органдардың (жұмыс топтарының) отырыстарына қатысқан кезде осы Регламентте белгіленген тәртіпті сақтауы тиіс;

6) Қазақстан Республикасының заңнамасына қатаң сәйкестікте депутаттық міндеттерді орындау үшін ғана мәслихат аппаратының қызметкерлерімен өзара іс-қимыл жасауға міндетті. Олармен бірлескен жұмыста депутат іскерлік, әдептілік, сыйластық үлгісін көрсетуге шақырады.

68. Облыстық мәслихат депутаты сайлаушылармен тұрақты байланыс жасауға, оларға жылына кемінде бір рет облыстық мәслихаттың жұмысы, оның тұрақты комиссиялары мен өзге де органдарының қызметі, облыстық мәслихат шешімдерінің орындалуы туралы, сондай-ақ өзінің депутаттық қызметінің барысы туралы, оның ішінде азаматтардың жеке өтініштерін қарау нәтижелері туралы хабарлап отыруға, облыстық мәслихат шешімдерінің орындалуын ұйымдастыруға және бақылау жасауға қатысуға міндетті.

69. Облыстық мәслихат депутаты көпшілік іс-шараларды өткізген кезде бұқаралық ақпарат құралдарында сөз сөйлегенде, мемлекеттік органдардың, мекемелердің, лауазымды адамдардың, заңды тұлғалар мен азаматтардың қызметіне пікір білдіргенде анық, тексерілген фактілерді ғана пайдалануға, лауазымды адамдардың, заңды тұлғалар мен азаматтардың ар-намысына, қадір-қасиетіне және іскерлік беделіне нұқсан келтіретін дұрыс емес сөздерге жол бермеуге тиіс.

70. Облыстық мәслихат депутаты азаматтардың өтініштеріне уақтылы жауап беруге, олардан келіп түскен ұсыныстарды, арыздар мен шағымдарды мұқият зерделеуге, олардың өтініштеріндегі мәселелерді объективті, жан-жақты және уақтылы шешуге ықпал етуге тиіс.

71. Облыстық мәслихат депутаты сайлаушылардың сенімдері мен дәстүрлеріне, этностық және әлеуметтік топтардың, діни конфессиялардың мәдени ерекшеліктеріне құрмет пен төзімділік танытуға, ұлтаралық және конфессияаралық бейбітшілік пен келісімге ықпал етуге міндетті.

72. Облыстық мәслихат депутаты мен сайлаушылар арасындағы өзара қарым-қатынас парасаттылық пен әділеттілік қағидаттарына негізделуі тиіс. Сайлаушылармен жеке қарым-қатынас жасау кезінде облыстық мәслихат депутаты сайлаушыларға берілетін ақпараттың толықтығы, дұрыстығы және объективтілігі үшін кәсібилік көрсетуі тиіс.

73. Облыстық мәслихат депутаты өзіне депутат мәртебесі берген артықшылықтарды, оның ішінде мемлекеттік органдар мен лауазымды адамдардан алынған ақпаратты материалдық-қаржылық және өзге де жеке бас пайдасы мақсатында пайдалануға құқығы жоқ.

74. Облыстық мәслихат депутатының мемлекеттік органдардан, лауазымды адамдардан, қоғамдық ұйымдардан, бұқаралық ақпарат құралдарынан немесе өзге де адамдардан заңдарда көзделмеген қандай да бір қызметтер, жеңілдіктер алуына жол берілмейді.

75. Облыстық мәслихат депутаты өзінің жағдайын өзі, туған-туыстары және (немесе) үшінші тұлғалар үшін игіліктер мен артықшылықтар алу мақсатында пайдалануға, бір ұйымға басқа ұйымдардың алдында артықшылық көрсетуге, сондай-ақ әлдекімнің қызметін, өнімін (тауарын) ілгерілетуге құқығы жоқ.

76. Облыстық мәслихат депутатының депутаттық өкілеттігін жүзеге асыруға байланысты өзіне белгілі болған мәліметтерді, егер бұл мәліметтер:

- 1) жабық отырыстарда қаралған мәселелерге қатысты болса;
- 2) облыстық мәслихат депутатының заңмен қорғалатын жеке өмір құпиясы саласына жатса;
- 3) облыстық мәслихат депутатының депутаттық әдеп нормаларын бұзуы туралы мәселені қараған кезде белгілі болса;
- 4) сайлаушының немесе өзге де адамның жеке өмірінің құпиясын құрайтын және оларды жария етпеген жағдайда облыстық мәслихат депутатына сеніп тапсырылатын болса жария етуге құқығы жоқ.

77. Облыстық мәслихаттың депутаты облыстық мәслихаттың басқа депутатының сөздерімен және (немесе) іс-әрекеттерімен қорлағаны үшін көпшілік алдында кешірім сұрауды талап етуге құқылы.

Облыстық мәслихат депутатынан басқа адамдардың қатысуымен, оның ішінде сессияда немесе облыстық мәслихаттың тұрақты комиссиялары мен өзге де органдарының отырысында жеке өзі не тікелей қорланған облыстық мәслихат депутатының атына жазбаша өтініш жіберу арқылы кешірім сұрау жариялы болып есептеледі.

Көпшілік алдында кешірім сұрау олардың түсініксіз түсіндірілуін болдырмайтын сөздер мен сөз тіркестерінде жасалады.

Облыстық мәслихат депутаты көпшілік алдында кешірім сұраудан бас тартқан жағдайда, қорланған облыстық мәслихат депутаты депутаттық әдеп жөніндегі комиссияға тиісті өтінішпен жүгінуге құқылы.

78. Облыстық мәслихат депутатынан көпшілік алдында кешірім сұрау оның ар-намысын, қадір-қасиетін және іскерлік беделін қорғау үшін сотқа жүгіну құқығынан айырмайды.

79. Облыстық мәслихат депутаты сыбайлас жемқорлық көріністеріне қарсы тұруға және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға жол бермеуге тиіс.

80. Облыстық мәслихат депутаты жалпы қабылданған моральдық-әдептілік нормаларын сақтауға, депутаттық өкілеттіктерді және соған негізделген беделді жеке, топтық және өзге де мүдделерде пайдалануға әкеп соғуы мүмкін іс-әрекеттер жасауға жол бермеуге, мүдделер қақтығысының туындауы, депутаттық міндеттерді атқару кезінде жеке мүдделілік туралы, сыбайлас жемқорлық мінез-құлыққа тарту және сыйлықтар алу туралы облыстық мәслихат сессиясы төрағасының (тұрақты комиссиялар мен өзге де органдардың) назарына жеткізуге тиіс, өзара қарым-қатынастардың белгіленген тәртібін бұзатын, олардың бейтарап шешім қабылдауына ықпал етуі мүмкін заңсыз өтініштермен облыстық мәслихаттың басқа депутаттарына жүгінуден тартынуы тиіс.

81. Облыстық мәслихат депутатының депутаттық өкілеттігін жүзеге асыруға байланысты мәселелерді шешу кезінде лауазымды адамдардан, ұйымдардан, азаматтардан кез келген сыйлықтарды не қызметтерді тікелей немесе жанама алуға құқығы жоқ.

82. Облыстық мәслихаттың депутаты өз пікірін білдіруге ресми уәкілеттік берілген жағдайда ғана, облыстық мәслихаттың, тұрақты комиссиялардың және құрамына өзі сайланған өзге де органдардың атынан сөз сөйлеуге құқылы.

8. Депутаттардың міндеттерді сақтауын бақылау және депутаттық этика

83. Мәслихат депутаттарының өз міндеттері мен депутаттық этиканы сақтауын бақылауды облыстық мәслихат хатшысының өкімімен құрылатын Депутаттық әдеп жөніндегі комиссия жүзеге асырады.

84. Депутаттық әдеп жөніндегі комиссия қызметінің негізгі мақсаты облыстық мәслихат депутаттарының Заңда белгіленген міндеттерді және осы Регламентте белгіленген депутаттық этиканы сақтауын қамтамасыз ету жөніндегі жұмысты жүргізу болып табылады.

85. Депутаттық әдеп жөніндегі комиссия облыстық мәслихат депутатының өз міндеттерін және депутаттық әдепті бұзғаны туралы жазбаша өтінішін (жолданымын), егер жеке тұлғаның жолданымында - оның тегі, аты, әкесінің аты, пошталық мекенжайы, ал заңды тұлғаның өтінішінде

оның атауы, пошталық мекенжайы көрсетілген жағдайда ғана қарайды. Өтінішке жеке тұлға немесе заңды тұлғаның уәкілетті өкілі қол қоюға тиіс.

86. Депутаттық әдеп жөніндегі комиссияның мүшесі болып табылатын облыстық мәслихаттың депутаты өзіне қатысты келіп түскен материалдарды қараудан шеттетіледі.

9. Мәслихат депутаттарының жауапкершілігі

87. Мәслихат депутатына өз міндеттерін орындамағаны және (немесе) тиісінше орындамағаны, сондай-ақ Заңның 21-бабына сәйкес осы регламентте белгіленген депутаттық әдеп қағидаларын бұзғаны үшін мынадай жазалау шаралары қолданылуы мүмкін:

1) сөгіс;

2) көпшілік алдында кешірім сұрауға мәжбүрлеу.

88. Өтініштерді (жолданымдарды) қарау нәтижелері бойынша Депутаттық әдеп жөніндегі комиссия депутаттық міндеттерді және/немесе депутаттық әдеп қағидаларын бұзу фактісін анықтау туралы немесе мұндай бұзушылықтың болмауы туралы шешім қабылдайды.

Бұзушылық фактісі анықталған жағдайда, Комиссияның шешімі Заңның 21-бабының 5-тармағына сәйкес ұсыныс енгізу үшін облыстық аумақтық сайлау комиссиясына жіберіледі.

Өтініштерді (жолданымдарды) қарау нәтижелері бойынша Комиссия өз ұсынымдарын облыстық мәслихат депутатының кандидатурасын ұсынған саяси партия бюросының қарауына жіберуге құқылы.

10. Мәслихат аппаратының жұмысын ұйымдастыру

89. Мәслихат пен оның органдарының қызметін ақпараттық-талдамалық, ұйымдастырушылық-құқықтық және материалдық-техникалық қамтамасыз ету, депутаттарға өздерінің өкілеттіктерін жүзеге асыруға көмек көрсету үшін мәслихат аппараты құрылады.

Мәслихат аппараты жергілікті бюджет есебінен қамтылатын мемлекеттік мекеме болып табылады.

Мәслихат аппараты туралы ережені мәслихат бекітеді.

90. Мәслихат Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген штат саны мен бөлінген қаражат лимиті шегінде мәслихат аппаратының құрылымын бекітеді, оны қамтуға және материалдық-техникалық қамтамасыз етуге арналған шығыстарды айқындайды.

91. Мәслихат аппаратының мемлекеттік қызметшілерінің қызметі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

Мәслихаттың өкілеттік мерзімі аяқталғанда, мәслихат өкілеттігі мерзімінен бұрын тоқтатылған және оның депутаттарының жаңа құрамы сайланған жағдайларда мәслихат аппаратының мемлекеттік қызметшілерінің қызметі тоқтатылмайды.